

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ฟังธรรมะๆ ทุกคนเราเป็นชาวพุทธ ทุกคนแสวงหา ทุกคนต้องการ
ทั้งนั้นนะ แต่วิธีการของคนมันแตกต่างกันไป ถ้าวิธีการของคนมันแตกต่างกันไป มันอยู่ที่บุญ
วาสนา

ถ้าบุญวาสนาของเขาๆ ทุกตะเข้ญใจในสมัยพุทธกาลอยากบวชมาก อยากจะประพฤติ
ปฏิบัติมาก แต่เป็นคนทุกข์คนจน ไม่มีนะ ไม่มี เวลาไปอ่อนวอนขอให้ใครบวชก็ไม่มีใครบวชให้
จนไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประชุมสงฆ์เลย

“ทุกตะเข้ญใจคนนี้มีบุญคุณกับใครบ้าง”

พระสารีบุตรยกมือขึ้นเลย “เคยมีบุญคุณกับเกล้ากระผมพระเจ้าค่ะ”

“มีบุญคุณอะไรกับเธอ”

“เคยตัดบาตรให้ข้าพเจ้าหนึ่งทัพพีพระเจ้าค่ะ”

“อย่างนั้นเธอให้เขาบวช”

พอบวชแล้วพระสารีบุตรพยายามเคี้ยวเข้ญจนเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาจนได้ เห็นไหม นี่
คนถ้ามีวาสนานะ ข้าพทัพพีนั้นนะ ข้าพทัพพีหนึ่งสามารถสร้างบุญกุศล สามารถทำให้เป็นสาย
สัมพันธ์ให้คนคนหนึ่งได้ประพฤติปฏิบัติจนถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ ข้าพทัพพีเดียวนะ มันถึงค่าของ
น้ำใจๆ

คนถ้ามีอำนาจวาสนาเขาทำสิ่งใดเขาเพื่อบุญกุศลของเขา ถ้าบุญกุศลของเขาทำแล้วทำ
ทิ้งเหวใจ ตักบาตรจะทำบุญกุศล ทำทิ้งเหวๆ อย่าไปปรารถนาต้องการให้คนเชิดชูบูชา เพราะ

ต้องการปรารถนาให้คนเข็ดขูบูชานี้แหละมันถึงมีของปลอม มันถึงมีการเล่ห์เหลี่ยม มันมีแต่การหลอกลวง มีแต่การสร้างภาพ

การสร้างภาพ สร้างภาพก็เพราะเหตุนี้ไง คนที่บุญกุศล ครูบาอาจารย์ที่มีบุญกุศล ลากเลิศที่สุด พระสีวลี พระสีวลีนั้นนะมีลากเลิศที่สุด

แต่พวกเราก็ทำเลียนแบบกัน เวลาทำสิ่งใดก็ขึ้นป้ายโฆษณา ช่องนั้นก็พัน ช่องนั้นคนนี่คนนั้นนะ มันเป็นเรื่อง ภาษาเรา นั้นนะหมายจับ โจรมันปล้น เวลาจับแล้วต้องให้ตำรวจไปจับมัน

นี่เวลาคนคิดใจ เวลาคนมันคิดทางโลกก็คิดเพื่อจะให้เขามาทำๆ นะ

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่อย่างนั้น โปสถ์ โปสถ์ก็แค่หิน ๔ ก้อน เป็นเครื่องหมาย วิสุงคามสีมา หิน ๔ ก้อนวางไว้ อยู่ในพระไตรปิฎก

เริ่มต้นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียบง่ายมาก แล้วต้องการไม่ให้เบียดเบียนกัน เวลาโปสถ์นะ เครื่องหมายคืออะไร วิสุงคามสีมาเริ่มต้นจากหิน ๔ ก้อน

เดี๋ยวนี้ก็เป็นรูปพัทธสีมา แล้วก็ทำวิจิตรพิสดาร แต่เป็นเรื่องทางโลกนะ ถ้าเรื่องทางโลกทางโลกตอนนี้ศิลปวัฒนธรรมของเราเป็นแหล่งท่องเที่ยวอันดับหนึ่งของโลก กรุงเทพฯ ใครๆ ก็มาเที่ยววัดโพธิ์ เห็นไหม มันก็เป็นเรื่องศิลปวัฒนธรรม เป็นเรื่องของโลก ใ้ไหนเราก็เห็นด้วย

ถ้าเห็นด้วยนะ ที่ไหนควรก็คือควร แล้วก็มีการกตัญญูขึ้นมา ถ้ามีการกตัญญูขึ้นมา พูดถึงกตัญญูขึ้นมามันรักษาไว้ไม่ได้หรอก รักษาไว้อย่างไร ถ้ารักษา ยิ่งที่ไหนมีการกตัญญู “มิ่งรู้ใหม่ พ่อกูชื่ออะไร” ที่ไหนมีการกตัญญู ที่นั่นทุกคนจะลบล้าง ยิ่งใครลบล้างอยู่เหนือกฎใจ ใครๆ ก็อยากเหนือกฎใจ

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นอย่างนั้น เวลาพระบวชใหม่ เวลาพระบวชใหม่ทนคำสอนได้ยากๆ เวลาคำสอน เวลาบวชมาแล้ว นิสัยของฆราวาส นิสัยของฆราวาส ดูพระ พระยืนดื่มน้ำก็ไม่ได้ เป็นอาบัติทุกกฏทันทีเลย ต้องนั่งลง ต้องทำอะไร นี่ไงสมณสาธูป

สมณสาธุปม้นเริ่มความละเอียดอ่อนเข้ามา ละเอียดอ่อนเข้ามาถึงหัวใจของเรา ถ้าถึงหัวใจของเรา เห็นไหม

พระบิณฑบาตที่ถ้ำสาริกา หลวงปู่มั่นไปอยู่ที่นั่นนะ เขาบอก “อย่าไปนะ ไปอยู่ที่นั่นมีพระมาตายตั้งหลายองค์แล้วแหละ”

หลวงปู่มั่นท่านก็เป็นผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนนะ “ไม่เป็นไรหรอก ขอให้ไปดูหน่อยหนึ่งก็แล้วกัน” เวลาไปดูเสร็จแล้วบอกให้ชาวบ้านกลับไปเถอะ จะอยู่ที่นี้ แล้วหลวงปู่มั่นท่านก็ภาวนาของท่านนะ

ทำไมพระถึงมาตายที่นี้ เหตุที่พระตายนะ เพราะบิณฑบาตมันไกล สมัยนั้นหมู่บ้านมันอยู่ไกลมาก เดินไปบิณฑบาตนะ กลับมาแล้ว ฉันมีวันนั้นแล้วเก็บไว้ฉันวันรุ่งขึ้น

พระสะสมไม่ได้ พระบิณฑบาตต่อวัน ฉันต่อวัน เพราะอะไร เพราะไม่ให้พระชี้เกี้ยวไม่ให้พระสะสม

พระสะสมไม่ได้นะ พระเก็บไว้แรมคืนไม่ได้ ของที่บิณฑบาตมา ของที่ได้รับพระเคนแล้วมีอายุแค่ชั่วคราว แค่วิวพล พอชั่วพลแล้วนะ พระฉันอีกรุ่งขึ้น ของนั้นเป็นนิสสัยคดีย ภิภษุเป็นปาจิตตีย์ นี่ไง ฉันไม่ได้

แล้วพระที่โดนหักคอตายที่ถ้ำสาริกาสององค์นั้น เหตุที่ตายเพราะเหตุนี้ เหตุเพราะเอามาสะสมไว้ แล้วก็เจ็บไข้ได้ป่วยจนตายไป ตายเพราะอะไร นี่ไง เพราะการผิตเล็กน้อย

ถ้าพูดถึงว่า ถ้ามันเป็นผู้ที่ต้องการธรรมและวินัยที่เป็นสัจจะเป็นความจริง ผู้ที่มีศีลมีธรรมในหัวใจเขามีความละเอียด เขามีความละเอียด เขาไม่กระทำอย่างนั้น พอเขาไม่กระทำอย่างนั้นเพราะเขารักษาหัวใจของเขา

รักษาหัวใจของเขาเพราะปรารถนามาเพื่อจะพ้นจากทุกข์ นี้ผู้บวช ผู้บวชในพระพุทธศาสนามีเป้าหมายที่จะพ้นจากทุกข์ แล้วพ้นจากทุกข์ เวลาเขาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา สิ่งของแบบนี้เข้าไปเผชิญหน้ากับมันไม่ได้ สู้ทนไม่ได้ ค้นหาไม่ได้ แล้วจะหากิเลสอย่างไร ใ้ที่ที่ต้องการที่ปรารถนามันก็กิเลสทั้งนั้นนะ

รูปอันวิจิตร รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตรไม่ใช่กิเลส รูป รส กลิ่น เสียงอันวิจิตร ของที่วิจิตร มหาศาลไม่ใช่กิเลส ตัณหาความทะยานอยากของคนต่างหากหากเป็นกิเลส ตัณหาความทะยานอยากในใจของคนที่ไม่คิดว่าที่อยากได้อยากได้นั้นนะ

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เป็นแบบนั้น เวลาใฝ่ดี ๆ อธิษฐาน บารมี บารมี ๑๐ ทศ ผู้ที่จะพ้นจากทุกข์ ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี สิ่งต่างๆ สะสมมา สะสมมาเพื่อให้หัวใจมันสงบระงับเข้ามา ถ้าหัวใจมันสงบระงับเข้ามา หัวใจที่มีคุณธรรมขึ้นมา มันมองสิ่งนี้เป็นเรื่องด้อยๆ ไง

นี่ที่บอกคนนั้นก็มีความธรรมๆ

ถ้ามันมีคุณธรรมนะ มันเหนือโลก แม้แต่เป็นพระโสดาบัน พระโสดาบันนะ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สิ้นพตปรามาต ไม่ลุ่มไม่คล้ำในศีลนะ พระโสดาบันไม่ลุ่มไม่คล้ำในศีลนะ ศีลนี้เป็น ศีลจริงๆ เป็นข้อห้ามจริงๆ เป็นกติกากจริงๆ เป็นคุณธรรมในใจจริงๆ

เวลาบอกว่า นี่เป็นพระโสดาบัน

แต่ยังกะล่อนอยู่นั่นนะ ยังพูดจาโกหกมดเท็จปลิ้นปล้อนอยู่ มันเป็นพระโสดาบันได้ อย่างไร นี่มันขัดแย้งกันไง

ถ้าเราอยากว่าเราเป็นพระโสดาบันเราต้องพูดตรงไปตรงมา มันไม่สงสัยในธรรมวินัย ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ถือมงคตื้นเขินใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเป็นพระโสดาบันนะ ชื่อตรง ตรงต่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เด็ดขาด

ถ้าเป็นพระโสดาบันเราไว้ใจได้ ถ้าเป็นพระโสดาบันพาดกระแส ถ้าเป็นพระโสดาบันแล้ว ไม่กะล่อนปลิ้นปล้อน ไม่หลอกลวง ไม่มีเบื้องหน้าเบื้องหลัง ไม่มีซับไม่มีซ้อน ไม่มี ไม่มีหอรอก

ไม่ต้องไปบอกว่า อู๊ย! เขามีคุณธรรมแค่ไหน

แค่ดูพฤติกรรม ดูพฤติกรรมในชีวิตของเขาก็จบแล้ว ว่ามันเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง ถ้า เป็นจริงของเขา เขาโน้มนวลของเขา เขามีคุณธรรมในหัวใจของเขา ถ้าเป็นสัจจะความจริงของเขา

นี่เรามีเป้าหมายของเราอย่างนั้น ถ้าเรามีเป้าหมายของเราอย่างนั้น วันนี้วันพระ วันนี้วันพระผู้ประเสริฐ ประเสริฐที่ไหน ประเสริฐในหัวใจของเราใจ ถ้าหัวใจเราประเสริฐนะ ที่นี้ประเสริฐ ถ้าหัวใจของคนมันมีกิเลสนะ กิเลสประเสริฐ กิเลสมันควบคุมมันครอบงำแล้วมันชักนำของมันไปไง อยากได้ออยากดีไปกับโลกเขา

อยากได้ออยากดีไปกับโลกเขา กิเลสค้นหาความทะยานอยากมันไม่เป็นความจริง ถ้าเรา มาบวชเป็นพระหรือเป็นนักปฏิบัติขึ้นมา เราอยากได้มรรคอยากได้ผลอยากนิพพาน มันเป็น กิเลสหรือไม่

ถ้าเป็นกิเลส เรามีเป้าหมายในการทำความดีของเรา ถ้ามันอย่างนี้ เห็นใหม่ เราอยากมีมรรคมีผลของเรา มรรคผลของเรา เราก็ต้องแสวงหา งานชอบ เพียรชอบ ระวังชอบ การงานชอบ ความชอบธรรมหรือไม่

ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เราลงทุนลงแรงของเราไปแล้ว อาบเหงื่อต่างน้ำ มีเหงื่อไหลไคลย้อย ทำไมจิตมันไม่สงบละ

ไม่สงบเพราะค้นหาซ้อนค้นหา เพราะความอยากอันนั้นไง แต่ถ้ามันอยากได้ออยากดีแล้วเราอยากแล้วเรามีเป้าหมายแล้วเราก็วางไว้ แล้วก็เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาให้เป็นมัชฌิมาปฏิปทา คือความสมดุลพอดีของมัน ถ้ามันมีการสมดุลพอดีของมัน มันก็จะเข้าสู่สัมมาสมาธิ มันจะเข้าสู่ความสงบ

ความสงบนั้นมันเกิดขึ้นจากความสมดุลพอดีกับผู้ประพฤติปฏิบัตินั้น เพราะผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้นมีจริตนิสัยที่แตกต่างกันไป

พอมีจริตนิสัยที่แตกต่างกันไป เวลากรรมฐาน ๔๐ ห้องถึงมีวิธีที่แตกต่างกันไป แตกต่างกันไปในหัวใจดวงนั้น ในหัวใจดวงเดียวกันนั้นประพฤติปฏิบัติแต่ครั้งแต่ละคราว บางคราวมันสงบได้ง่าย บางคราวมันอยากภาวนา บางคราวมันไม่ยอมภาวนา ช่มชี่ขนาดไหนมันก็ไม่ยอมทำ

แม้แต่จิตของเราดวงเดียว อารมณ์แต่ละครั้งแต่ละคราวมันก็ไม่เหมือนกัน การกระทำขึ้นมาที่จะส่งพระรับเข้ามาได้แต่ละเที่ยวแต่ละคราว นี่ไง ถึงบอกธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกให้เป็นปัจจุบันๆ

ปัจจุบันขณะที่มันทุกข์มันยากมันก็ต้องเข้มแข็ง ต้องเข้มงวดกับมัน ปัจจุบันที่มันนุ่มนวลมันควรแก่การงาน เราก็ไม่ต้องไปเข้มงวดกับมันจนเกินไป ปัจจุบันที่มันนุ่มนวล ปัจจุบันที่มันเข้าสัมมาสมาธิ เราก็ไม่ต้องไปลงเลสงสัยมัน

มันนุ่มนวล มันจะเข้าสู่สัมมาสมาธิ มันจะรื่อยเข็ม จะประสบความสำเร็จ เราก็ยังไปสงสัย เข็มอยู่ไหน ด้ายอยู่ไหน ยังวิ่งไปอยู่ข้างนอก...ไม่ใช่ มันเข้าด้ายเข้าเข็มอยู่ที่นี่ มันกำลังจะเป็นอยู่ที่นี่ แต่คนก็ไม่ใช่ เห็นไหม

สิ่งที่มันเป็น ถ้ามันเป็นความจริงของมัน มันเป็นความจริงของมันอย่างนี้ นี่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไฉ่ ฉะนั้น ผู้ประพฤติปฏิบัติมันแตกต่างหลากหลายในสัตว์โลก กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน ถ้ามันจะมีคุณธรรม มันจะมีคุณธรรมในหัวใจอย่างนี้ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันจะมีประสบการณ์ตามความเป็นจริงไฉ่ ประสบการณ์ของจิตๆ

เวลาศึกษามา ศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระไตรปิฎกเป็นธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาศึกษานะ ศึกษาประวัติของครูบาอาจารย์ของเรา ประวัติครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นเพชรน้ำหนึ่งๆ นั่นคือประสบการณ์ของท่าน วิทยานิพนธ์โดยละเอียด นี่แหละข้อวัตรปฏิบัติ นี่แหละหนทาง

ศึกษา อ่านแล้วเรามาคิดพิจารณาของเราไฉ่ เราควรจะทำอย่างไร นี่มันเป็นแนวทางที่จะให้เราประพฤติปฏิบัติได้ มันเป็นสารตั้งต้นให้เราพยายามของเราไฉ่

ถ้าเราอ่าน เราศึกษาธรรมชาติของครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นสัจจะความจริงนะ แล้วเราพยายามชวนชวายของเรา กระทำของเราให้เป็นความจริงในใจของเรา

นี่เราเกิดมาแล้ว เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ศาสนามาสองพันปี เราก็ต้องเห็นคุณค่าของปู่ย่าตายายของเราที่ได้ช่วยกันรักษาดูแลมาจนถึงปัจจุบันนี้

แล้วเวลาของเรา เราในปัจจุบันนี้เรามีความต้องการมีความปรารถนา เราจะทำของเราๆ ระดับทาน ศีล ภาวนา เราก็ฝึกหัดของเรา ทำของเราต่อเนื่องไป

เวลาเช้าขึ้นมาอากาศดีมากนะ บ่ายๆ เพียงบ่ายขึ้นมาที่ร้อนมาก พอตกเย็นขึ้นมามันก็อากาศ เข้า สาย บ่าย เย็นไม่เหมือนกัน

ชีวิตเราก็เหมือนกัน ตั้งแต่เด็กๆ ขึ้นมา เข้าขึ้นมา เด็กน้อยพ่อแม่คุ้มครองดูแล มีความสุขความสะอาดตลอดไป เวลากลางวัน บ่ายๆ กำลังทำงาน ชีวิตช่วงกำลังทำงาน ช่วงของเรา แล้วเราก็จะต้องบ่ายคล้อยต่อไป

นี่เหมือนกัน เราจะบอกว่า ชีวิตมีคุณค่า เวลาเวลาคุณค่า อย่าปล่อยให้มันล่องเลยไป วันแล้ววันเล่า ผัดวันประกันพรุ่ง เสียเวลาไปวันๆ หนึ่งใจ มีโอกาสมีเวลาที่ไหนเราก็ขวนขวายของเรา มีการกระทำของเรา

ชีวิตนี้มีคุณค่านะ คุณสิ ไปไม่ร่วง พรรคพวกเพื่อนฝูงเราก็ได้ตายจากไปมหาศาล เด็กเกิดใหม่ก็ไล่หลังมา แล้วเราก็ต้องเป็นอย่างนั้นไป

แต่มันยังไม่เป็นอย่างนั้น มันยังหายใจได้ ยังเข้มแข็งแข็งแรงอยู่ อย่าประมาทกับชีวิต เราพยายามขวนขวายของเรา มีการกระทำของเรา

เราต้องพลัดพรากจากไปแน่นอน เวลาหายใจไม่ได้ เป็นหวัดเป็นไอ คุณสิ เวลาเป็นไข้ขึ้นมาหายใจไม่ได้ ออกซิเจนสวมเข้าไปเลย เวลาถ้ามันหายใจไม่ได้ เห็นไหม

แล้วการหายใจในอากาศ สิ่งต่างๆ ที่มันเป็นประโยชน์กับร่างกายนี้ แล้วถึงเวลาแล้วถ้ามันหมดชีวิตไปแล้ว อากาศก็เป็นอากาศอยู่อย่างนี้ มันไม่ได้มาหายใจอยู่หรือ มึงตายไปแล้ว

เวลาในปัจจุบันนี้มันหายใจได้ มันยังกำหนดได้ มันยังพิจารณาได้ มันมีการกระทำได้ นี่เป็นผลงานของเรา

เวลาคนตายไปแล้วไปยมบาลนะ ยมบาลถาม “รู้จักธรรมะไหม” ไม่รู้จัก อะไรก็ไม่รู้จัก ยมบาลถามว่า “เห็นคนเกิด คนตายไหม” เห็น

นั่นแหละคือสังขาร คือความประมาทใจ

เคยเห็นธรรมะใหม่ๆ ไหม เกิดมาในโลกนี้ได้เห็นได้รู้จักมันไหม

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา วันนี้วันพระด้วย เราได้รู้จัก
สังฆกรรมนั้นหรือไม่ ถ้าเราไม่ได้รู้จักสังฆกรรมนั้น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในอริยสังขัจจะความจริง ในธรรมและวินัย
ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้กับบริษัท ๔ ไง ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา
อุบาสก อุบาสิกา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้ทั้งนั้นนะ พิณยกรรมๆ

เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เรายึดถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนามีคุณค่าแค่ไหนกับ
ชีวิตของเราไป ถ้าเราพยายามกระทำอยู่

คนที่ไม่สนใจเลยก็เป็นพุทธที่ทะเบียนบ้านก็เรื่องของเขา ให้อาเป็นชาวพุทธ เราถึงคราว
นักชัตฤกษ์ ปีใหม่ วันเกิดต่างๆ เราได้ทำบุญบ้างมันก็ยังมมีโอกาส แล้วถ้าไปวัดไปวาขึ้นมา นี่ไป
วัดไปวา

คนที่ไม่เคยไปวัดเลยนะ ไปวัดบ้านก็ “เฮอ! วัดอย่างนี้พอสมควร อย่างนี้ดีงาม” พอไปวัด
ป่า “อู๋! อย่างนี้ไม่ได้ อย่างนี้มันเข้มข้นเกินไป” นี่ถ้าคนไม่เคยไป

แต่ถ้าคนเคยไปแล้ว ถ้าไปวัดบ้าน วัดบ้านผู้ที่เขาศึกษาเล่าเรียน ถ้าจะไปวัดป่า วัดป่า
เพื่อประพฤติปฏิบัติ

แล้วการปฏิบัติ ปฏิบัติเพื่ออะไร ปฏิบัติจริงได้หรือไม่ แล้วคนเกิดมามีกายกับใจๆ มัน
เป็นอย่างไร แต่ถ้ามันสนใจขึ้นมา เราค้นคว้าของเรา

แต่ด้วยวาสนาของคน ทุกคนบอกว่า อู๋! ภาวนาไม่ได้ ทำไม่ได้ ทุกอย่างทำไม่ได้ทั้งนั้น
นะ แต่เวลามันทุกข์ มันทุกข์ได้นะ นี่ไง มันอยู่ทางโลก เวลาเราทำหน้าที่การงานขึ้นมาเราทำได้
ทั้งนั้นนะ เวลาทำหน้าที่การงานแล้วได้ผลตอบแทนคือเงินเดือน

นี่ก็เหมือนกัน เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ผลที่ตอบแทนขึ้นมาคือสติ คือสมาธิ คือ
ปัญญาของเราไป ถ้ามีสติ มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา นี่เป็นทรัพย์สมบัติของเราไป

สิ่งที่เวลาครูบาอาจารย์เทศน์ว่าการเราก็ได้ฟัง เราก็จินตนาการของเรา แต่เวลามันเป็นจริงในใจของเรานะ มันเป็นจริง ถ้ามีสติมันยับยั้งได้หมดใจ ความทุกข์ความยาก สิ่งที่มีมันพุ่งเข้ามา สิ่งที่มีมันควบคุมไม่ได้ ถ้ามีสติปั้บ หยุดหมดเลย หยุดได้เลย

พอหยุดได้ ความคิดมันก็หยุดได้ ความคิดเกิดดับๆ แต่ถ้าไม่มีใครดูแลมัน ใครไม่เคยเห็นมัน แต่เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เวลาเราเป็นมนุษย์ใช้ใหม่ เข้าก็ตื่นนอน ทำหน้าที่ การงาน กลางคืนเราก็นอน เวลาหิวเราก็กินใช้ใหม่ เราควบคุมร่างกายของเราได้ไง แต่เวลาความคิดเราควบคุมมันไม่ได้ไง

แต่เวลาเราฝึกหัดภาวนาของเรา เรามีสติมีปัญญาขึ้นมาเราควบคุมมันได้ เราดูแลมันได้ ถ้าดูแลหัวใจเราได้ ถ้าใครฝึกหัดได้ มันมีคุณค่าที่นี้

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นสมมุติ ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณต่างๆ สมมุติทั้งนั้น สติ สมาธิ ปัญญาของเราของจริง สติ สติมันก็เป็นชื่อ เป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การกระทำใดๆ ถ้าขาดสติ สิ่งนั้นไม่ใช่ความเพียร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายืนยันไว้เลย

แล้ว เออ! สติเป็นอย่างนี้ เออ! สมาธิมันมีความสงบร่มเย็นเป็นอย่างนี้ เวลาศึกษา ปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญาเป็นอย่างนี้

นี่ไง ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้ พินัยกรรมฝากไว้ แล้วเราพยายามฝึกหัดหรือคั้นแล้วมันได้จริงขึ้นมา ได้จริงเป็นความจริงของเราขึ้นมา เป็นสมบัติของเรา

ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชวนชวายนมาขนาดนี้ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พยายามคั้นคว้ามามากจนสำเร็จเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านลงทุนลงแรง มาขนาดไหนหรือคั้นสิ่งนั้นขึ้นมา แล้วเป็นมรดกตกทอดมาให้เราเป็นธรรมและวินัย

สาวกสาวกะ ผู้ได้ยินได้ฟังขึ้นมา เวลาปฏิบัติขึ้นมาถ้ามันได้จริงได้จังขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะภูมิใจใจ พระพุทธศาสนา จะปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ๆ เราก็เป็นสัตว์ ผู้ซ่อง สัตตะในหัวใจของเรามันซ่องมันเกี่ยวไปหมด มันทุกข์มันยากไปหมด ถ้าเรามีอำนาจวาสนาของเรา เราชวายนของเรา เราทำเพื่อประโยชน์กับเรา

ในพระพุทธศาสนามันมีเปลือก มีกระพี้ มีแก่น ถ้าเราเป็นแก่น เป็นแก่นเราก็ภูมิใจ เราเป็นชาวพุทธ เรามีสติปัญญา มีความรู้ แต่เราก็ยังไม่มีสมบัติอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย ถ้าเรามีสมบัติเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา สิ่งนี้ฝังไว้กับใจเราไป ฝังไว้กับใจเราไป

เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ถ้ามันมีอำนาจวาสนาของมัน มันก็พยายามจะชวนชวายเป็นของมันจนถึงที่สุดแห่งทุกข์ อย่างเช่นว่าพระโศดาลัยนั้น พระโศดาลัยพาดกระแสน้ำแล้ว แน่ใจได้วางใจได้ พระโศดาลัยพาดกระแสน้ำแล้ว เขาต้องถึงที่สุดแห่งทุกข์ไปข้างหน้าแน่นอน

แต่ของเรา เราก็พยายามชวนชวายเป็นของเรา ถ้ามันยังไม่พาดกระแสน้ำก็ยังไม่เข้ากระแสน้ำของอริยสัจจะความจริงอันนั้น เราก็ชวนชวายเป็นของเรา พยายามกระทำของเรา พยายามกระทำของเรา ถ้ามันได้มากได้น้อยแค่ไหน อยู่ที่ไหนก็ทำได้ เดินจงกรมที่ไหนก็ทำได้ นั่งสมาธิภาวนาที่ไหนก็ทำได้

เวลาไปเที่ยวที่ไหนมีความสุขครึกครื้น อู้ฮู! สนุกไปกับเขา เวลานั้นที่ไหน เวลาจิตมันสงบ โอ้โฮ! อยู่คนเดียวมันก็สุขได้ อยู่ที่ไหนมันก็มีคุณค่า อยู่โคนไม้ อยู่บ้านเรา เขาสนุกก็คึกครื้นครื้นครื้นกัน โอ้โฮ! เต็มที่นะ

เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วเศร้าใจเลยละ ที่ไหนมีการละเล่นฟ้อนรำ ไปที่นั่น ที่ไหนมีการเลี้ยง ไปที่นั่น นี่ในนวกวาทเขายังสอนเลย นักเลงเที่ยวกลางคืน กลางคืนไม่ได้ กลางคืนไปแล้วเป็นค้างคาวเลย กลางวันนอน กลางคืนไปแล้ว นักเลงทั้งนั้นนะ นักเลงอย่างนี้เขาเป็นกัน

แล้วเราละ เราอยู่ที่ไหนก็ได้ เราทำของเราได้ เห็นไหม อยู่ที่ไหนก็มีความสุข แล้วความสุขอย่างนี้เป็นปัดจัตตัง เป็นสันทิฏฐิโก ไม่ต้องเรียกร้อง ไม่ต้องเชิดชูบูชา เพราะการทำบุญกุศลแล้วหวังเชิดชูบูชาถึงได้ทุกข์ได้ยาก ถึงได้กระเสือกกระสนกัน

การทำบุญทั้งหลาย ทำบุญแล้ว บุญก็คือเราทำ แล้วบุญที่เราทำ เราทำใหม่ๆ ยังได้บุญไม่ได้บุญ นี่มันไม่สะอาด ทำแล้วเราก็ยังวอกแวกวอกแวก

แต่เราทำบุญทิ้งแหว ตูม! จบเลย บุญคือบุญ บุญก็คือบุญ ได้แล้ว บุญของเรา บุญของเราคืออะไร คือเราได้ทำแล้ว ไม่ให้กิเลสมันมาชัก ไม่ให้กิเลสมันมาแย่งมาชิง ไม่ให้กิเลสมาครอบคลุมหัวใจ ไม่ให้กิเลสมันชี้้นำให้ใช้ชีวิตสำมะเลเทเมา นี่ไง บุญเกิดอย่างไร

มันทำบุญแล้วมันมีสติมีปัญญา มันก็คัดมันก็เลือกแยกในความที่ดีงาม มันก็ไม่ให้กิเลสมันมาแย่งมาชิง บุญมันเกิดเพราะมีบุญมีสติมีปัญญาควบคุมชีวิตนี้ได้

แล้วถ้าทำคุณงามความดีของเรา จิตสงบระงับเข้ามา สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

ไม่อย่างนั้นนะ วัดหนองผือ วัดหลวงปู่มั่น วัดที่ครูบาอาจารย์ ไปดูสิ สงบสงัด ต้นไม้ใหญ่โต ร่มครึ้มไปหมดเลย นี่ไง สบายอะไร สถานที่วิเวก ผู้อยู่อาศัยวิเวก จิตวิเวก วิเวกจากภายใน

ไม่ใช่ อู้อู้อู! นี่วัดป่านะ อู้อู! มีแต่เครื่องเสียงประโคมพ็อนรำ มันป่าอะไรนั่นนะ ใต้นั้นมันตลาด นั่นมันตลาด มันไม่เป็นความจริงหรอก

ฉะนั้น ถ้ามันเป็นความจริงนะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

เราชวนขวาย จิตเรามี ทุกอย่างเรามี แต่มันยังไม่สงบ มันยังไม่ละไม่วาง มันถึงไม่ได้รสชาติอย่างนั้น เราค้นคว้าหาจากหัวใจนี้ หาจากปลายจมูกนี้ ลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เวลามันก็ละเอียดเข้าไปสู่หัวใจของตน นั่นคือสมบัติของเรา เหว้ง